

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכשיו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 253

פרשת וישב ✧ כ"א בכסלו ה'תש"פ (19/12/2019)

איזו מן שלוה?

שהוא גם כן ישתמר (נשמר) ממעשה בכוונה - שלא יבא לידי הפסד."

אז אצל ער ואונן, היה בעניינים גופניים. ואצל יעקב [...] היה משמר עצמו מבלי להכחיש יופי עבודתו הרוחנית.⁵

הפירוש הזה מהפכני. הוא אומר: יעקב, אתה רצית להיות זו 'שלא מדברת לשון הרע בחיים', זו ש'צנועה בצורה הרמטית', זו ש'לא מקנאה באיש'. ביקשת לעבוד את האלוקים ביופי רוחני מושלם. ואי אפשר, מפני שמציאות של מלאכים, לא נולד דבר. וצאצאיק, ער ואונן, לקחו את השאיפה הזו למישור הפיזי. הם ביקשו לעצמם חיים סטריליים כי ילדים - זה לא אסתטי. ילדים זה כינים ולכלוך וטינופת וצעקות ואסיפות הורים וקשב וריכוז.

אי אפשר לרצות שהכל יהיה מושלם. זה יוצר מציאות עקרה.

יש הבדל ענק בין שלום לבין שלוה. "שלום" זה אובייקטיבי; בן הזוג שלך נהדר, יש לך פרנסה בשפע, הילדים שלך מדוגמים. מציאות כזאת לא יולדת כלום.

ויש שלוה. "שלוה" - זו הכרעה פנימית: בתוך כל הבלגן הלא מושלם הזה, אני בוחרת לשבת בשלוה. פה אשב! למה - פי אותה.⁶ כי החלטתי עכשיו להיות יצירתית, ללדת יופי במקום של כיעור.

אז על מה בדיוק יצא רוגזם של חז"ל? בקש יעקב לישב בשלוה. הוא ביקש. ושלוה לא מבקשים. שלוה מייצרים. זו יצירה, זו לידה. זה לא שלום ש"עוד יבוא שלום עלינו". זו שלוה שמביאים אותה! "איזו מין שלוה - ולא עושים שום דבר???" חייבים לעשות!!

⁵ ר' מרדכי יוסף מאיז'ביצא, "מי השילוח" לפרשת "וישב".
⁶ תהלים קל"ב, יד.

יִשָּׁב יַעֲקֹב בְּאָרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו.¹ סוף סוף הוא הגיע לנחלה, וחז"ל מעירים: אבל לא למנוחה; **בְּקֶשׁ יַעֲקֹב לִישָׁב בְּשִׁלְוָה.** אחרי שעבר את כל הצרות עם דינה, עם לבן, עם מות אשתו האהובה רחל, הוא רק מבקש קצת שקט - אנושי ולגיטימי, לא? ובדיוק בנקודה הזאת, **קִפְּץ עָלָיו רְגֹזוּ שֵׁל יוֹסֵף.**² הנה זה מגיע עכשיו. גם יוסף ידיר שינה מעיניך.

אבל כשם שקופץ עליו רגזו של יוסף, קופץ עליו רוגזם של חז"ל.

מה זה הבקשה הזאת? **לא דין לצדיקים** שישבו בשלוה **בעולם הבא**, גם **בעולם הזה** הם **מבקשים לישב בשלוה**?³

ובאמת, מה רע בזה? מה רע בבקשת שלוה? ובא הרב'ה מאיז'ביצא ויש לו פירוש מופלא. הוא מדבר על תמר, עוד גיבורה בפרשתנו ויש לה שני בעלים: ער, והוא מת. ואונן, והוא מת. ושניהם בניו של יהודה. שניהם מתו בגלל חטא נורא אחד: כל אחד מהם בתורו לא מתקרב לאשתו תמר, כי הם לא רוצים ילדים, הם לא רוצים אישה אחרי לידה, הם לא רוצים שיוכחש יופיה.⁴

מאיפה יצאו כאלה רשעים? והאיז'ביצר אומר כך:

חטאם של ער ואונן נתמך מ"בְּקֶשׁ יַעֲקֹב לִישָׁב בְּשִׁלְוָה".
היינו רצה להישמר מכל מעשה לכל יכנוס (שלא ייכנס) בשום ספק,

והנה זאת אין רצון השם יתברך בעולם הזה,
לכן הראה לו השם יתברך: "ראה מי שיוצא מיוצאי חלצין"

¹ בראשית ל"ז, א.
² בראשית ל"ז, א ורש"י, שם: "בְּקֶשׁ יַעֲקֹב לִישָׁב בְּשִׁלְוָה, קִפְּץ עָלָיו רְגֹזוּ שֵׁל יוֹסֵף - צְדִיקִים מְבַקְּשִׁים לִישָׁב בְּשִׁלְוָה, אָמַר הַקָּב"ה לֹא דִין לְצְדִיקִים מֵהַ שְׂמֵתָקוֹן לָהֶם לְעוֹלָם הַבָּא, אֲלָא שְׂמֵבְקִישִׁים לִישָׁב בְּשִׁלְוָה בְּעוֹלָם הַזֶּה".
³ שם.
⁴ רש"י לבראשית ל"ח, ז: "וימת גם אותו" כמיתתו של ער - ולמה היה ער [...] כדי שלא תתעבר ויכחיש יפיה". וגם: מדרש הגדול לבראשית ל"ח, ו: "אמר: תמר בת שם בן נח היתה והיתה נאה ביותר, וכיון שנטלה ער אמר: 'עכשו היא יולדת והיא מתכערת!'".

ממשיכות באהבה עם החודש-במתנה של השיעור המלא!

השיעורים המלאים של חודש כסלו
הרבנית ימימה מזרחי
במתנה, אצלך במייל, ללא מחויבות.

ובקרוב – חוגגים חנוכה!
עם חוברת הסגולות, הכוונות
והמנהגים של הרבנית ימימה

[להרשמה זריזה \(חינם\) לחצי](#)

[כאן <<<](#)

אני מתרגשת מאד. ביום שני הקרוב בעזרת השם אני מדליקה נר במקום שנקרא "שְׁלוּה", עם להקת שלווה. אף אחד שם לא באמת בשלום, כי אף אחד שם לא מושלם. אבל כולם... מומ-שלמים. אחד לא רואה ולאחד יש תסמונת מסוימת ואחת אילמת, היא רק מנגנת. אבל הם שלווה, כי שלווה זו יכולת יצירה. כשלא מושלם, אתם יוצרים משהו חדש.

אני לא מרשה לומר את המילים "שלום בית". זה לא יהיה מושלם לעולם וגם את לא. אבל שלווה-בית! שלווה זו החצי שעה מול החנוכייה שאת יושבת, כי החלטת לשבת. הכל בלגן, יש לך מיליון דברים לעשות ואת מחליטה להביט על האור שיש לך בחיים. זה - ללדת מציאות חדשה. זה, ילדים.

שלווה היא יצירה. ילדים הם יצירה. וכשאתן שלום, תלדו שלווה. עכשיו הזמן ללדת.

ועל זה אומרים חז"ל: תמר - תחילתה ייסורים, וסופה שלווה.⁷ רק מי שיש לו מום בחיים, ולכולנו יש, רק מי שידע חושך, יכול להיות בן אדם מומ-שלם. בן אדם שידע שלווה.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

⁷ ר' יעקב בן אשר, "בעל הטורים" לבראשית מ"ד, יח: "מה תמר בבזיון ולבסוף בכבוד אף ירושלים סופה בכבוד, כדכתיב (זכריה ב, ט) ולכבוד אהיה בתוכה. וזהו: זאת קומתך דמתה לתמר" (שה"ש ז, ח). וגם: מדרש בראשית רבה ס"ו, ד: "רבי יצחק בר רבי חיאי, אמר: הַרְשָׁעִים עַל יְדֵי שְׁתַּחֲלֵתָן שְׁלוֹה וְסוֹפָן יִסוּרִין, פּוֹתְחִין בְּבִרְכָה וְחוֹתְמִין בְּקִלְלָה: 'מְבַרְכִים בְּרוּךְ וְאֲרִיךְ אַרְוֵר'. הַצְדִּיקִים עַל יְדֵי שְׁתַּחֲלֵתָן יִסוּרִין וְסוֹפָן שְׁלוֹה הֵם פּוֹתְחִין בְּקִלְלָה וְחוֹתְמִין בְּבִרְכָה: 'אֲרִיךְ אַרְוֵר וּמְבַרְכִים בְּרוּךְ'."